

ности, на които бе обърнато внимание, сочат, че циганите в България винаги са давали повече (от 4 до 6 пъти) мюсюлмани отколкото християни. Това съотношение е “подадено” като социално-историческо наследство още от времето на петвековното османо-турско иго по нашите земи. За него свидетелстват и данните, които използвах в първия том на моя труд и които се налага да припомня тук и сега.

Така например, преброяването на населението на Дунавския вилает през 1866 г. сочи, че сред него има общо 5 364 цигани, от които 3 785 мюсюлмани и 1 489 немюсюлмани, - тоест в съотношение 72,24% мюсюлмани към 27,7% християни. Така че още в поробена България циганите мюсюлмани дават почти 3/4 от цялото циганско население, а циганите немюсюлмани - малко повече от 1/4 от него.

Ако се съпоставят данните от преброяванията преди Освобождението с тези след него (до 1934 г., до когато се е ползвал признакът “вероизповедание”) ще се види една последователност в религиозната дислокация сред ромите в зависимост от тяхната ориентация към исляма и християнството, в системата на която, разбира се, има едни или други промени, но не и коренно размесване на местата на исляма и християнството в религиозността на нашите роми. Последното преброяване обаче сочи коренен “завой” в това отношение - циганите християни са с 1,5 пъти повече от циганите мюсюлмани. Такъв “завой”, естествено буди съмнения в достоверността на данните, - поне по три съществени съображения. **Първо**, защото това преброяване елиминира признака “нерелигиозност” и не е възможно огромното мнозинство от циганите мохамедани да се “стопят”, попълвайки групата на “нерелигиозните” лица в страната. **Второ**, защото статистическите данни не сочат някакво осезателно (особено пък трайно) емигриране на ромите у нас в чужбина, а още повече пък то да засяга само или поне преимуществено ромите мохамедани. И, **трето**, защото регистрираната диспропорция не може да се обясни с нов приток на роми у нас с християнско вероизповедание, - просто защото такъв приток не е имало и няма.

Следователно, остава един единствен извод: **голяма част от циганите мохамедани по време на преброяването**